

ВІД УПОРЯДНИКА

Ця книжка – результат виконання Національним університетом «Кієво-Могилянська академія» річного (листопад 2006 – листопад 2007) міжнародного проекту **«Впровадження принципів третього циклу вищої освіти Європейського простору (ЕНЕА) в Україні»**, підтриманого Європейською Комісією в рамках програми «TEMPUS/Tacis». Головною метою цього змістовно насиченого освітнього проекту було вивчення нашої академічною спільнотою європейського досвіду створення і ведення науково-освітніх програм так званого третього циклу освіти, себто тих, що ведуть до здобуття вищої наукової кваліфікації – доктора наук у певній галузі знань (PhD).

За цей час науково-педагогічні групи НаУКМА відвідали з робочими візитами Університет П'єра і Марії Кюрі (Франція, грудень 2006), Автономний університет м. Барселони (Іспанія, вересень 2007), Університет м. Бергена (Норвегія, вересень 2007), взяли участь у Болонському семінарі «Докторські програми в Європі» («PhD Programs in Europe», грудень, 2006, Ніцца), брифінгу стосовно впровадження трьох циклів освіти в університетах, організованому Європейською асоціацією університетів (Брюссель, червень 2007), де, спілкуючись з керівниками й адміністраторами різних докторських програм, викладачами і докторантами, мали можливість прояснити для себе, здавалося б, просте, а насправді вельми складне і багатоаспектне питання: чим є докторські студії і чим вони відрізняються від нашої традиційної аспірантської підготовки? Усі ці робочі візити були справді продуктивні й прекрасно організовані, за що наша щира дяка господарям!

Важливим етапом проекту став і двотижневий Міжнародний семінар, проведений у НаУКМА 11–20 квітня 2007 р. Це була своєрідна міжнародна «весняна школа», в рамках якої прояснювалися філософія і практика, загальні принципи і специфічні відмінності підготовки кадрів вищої наукової кваліфікації. У ході семінару учасники проекту презентували досвід своїх країн та університетів у створенні та адмініструванні докторських (PhD) програм, чим, фактично, й були закладені основи спільного розуміння предмета (від термінології до місії третього циклу вищої освіти та його загальноєвропейської типології).

На останньому етапі проекту, глибше і ясніше усвідомлюючи усе розмаїття підходів до докторської підготовки так само, як і її безсумнівні для усієї Європи академічні принципи, виконавці-учасники проекту виклали своє уявлення про PhD програми (або про якийсь спе-

цифічний аспект їх організації) у вигляді інформаційно-дидактичних матеріалів чи концептуальних положень, які ми і зібрали у цій книжці. Ми щиро сподіваємося, що ці матеріали допоможуть академічній спільноті – як українській, так і зарубіжній – побудувати єдиний європейський простір вищої освіти.

НаУКМА висловлює щиру вдячність нашим іноземним партнерам, завдяки чийй інституційній та особистій участі ми змогли обстояти і реалізувати наш проект, а саме: Університету П'єра і Марії Кюрі в особах проф., **Жана Шамба**, проф. **Поль Біоде** і **Ніколь Клотільда**; Університету м. Лідс (Великобританія) в особі проф. **Дейвіда Селінджера**; Автономному університету м. Барселони в особі проф. **Карлоса Хайме**; Європейській асоціації університетів «Євродок» в особі док. **Марціна Єнджейчака**. Наша особлива вдячність норвезьким фахівцям із Університету м. Бергена проф. **Яну П. Миклебусту** та його колегам, котрі виявили виняткове розуміння наших проблем і надали нам для публікації надзвичайно корисні матеріали.

Насамкінець, ми хочемо висловити подяку програмі «TEMPUS/Tacis», що відгукнулася на українську ініціативу й підтримала могилянський проект, слухно вбачаючи в ньому реальне волевиявлення української академічної спільноти рухатися до єдиного європейського освітнього простору.

Проф. Володимир Моренець